

Előszó

A szabadkőművességet az utóbbi évszázadok egyik legbefolyásosabb szervezetének mondják. Titokban működik, abból a célból, hogy politikai és egyéb érdekeit minél nagyobb hatásokkal érvényesíthesse. Ebből következik, hogy a nem páholytag emberek előtt misztikus híre van e szervezetnek. Sokan túl erősnek, mások a tényeknél gyöngébbnek tartják a szabadkőműves nagypáholyokat és ezek országokénti- és valóban az egész világot behálózó szövetségét. Tekintettel arra, hogy a modern szabadkőműves szervezetek ténylegesen részt vesznek a mai világ ügyeinek intézésében (ez a múltban is így volt), a legkülönbözőbb: tényfeltáró; a lényegyet elkenő; a szervezetet dicsőítő (e műveket általában szabadkőművesek írják); és kritizáló, néha egyenesen gyalázkodó könyveket és tanulmányokat írnak róluk.

Dömölki János dr. arra vállalkozott, hogy a világ és Magyarország szabadkőművességéről összegyűjtse és közzé tegye a magyar nyelven írt, vagy magyarra lefordított műveket. E több mint félezer oldalas nagy bibliográfia 2258 tételből áll. Ezt az anyagot a szerző nyolc fejezetbe rendezte, s különféle – igen hasznos, mert a kötet használatát megkönnyítő – mutatókkal látta el. Könyve történész- és könyvtártudományi szakmai szempontokból nézve is jelentősnek, komoly szakmaiságot hordozónak nevezhető. Ez azt jelenti, hogy mostantól kezdve ha egy érdeklődő ember, vagy akár egy szakmabeli kutató meg akarja ismerni a – főleg hazai – szabadkőművességre vonatkozó könyvészetet: Dömölki doktor könyvét kell csak kezébe vennie.

A történetírásnak persze legfontosabb (primér) forrásai a levéltári iratanyag – azonban kétségtelen igazság, hogy legalább ennyire fontos iratcsoportot képeznek az adott témakörben eddig megjelent szakmonográfiák- és tanulmányok, visszaemlékezések és bármiféle nyomtatott anyag, az ún. szekunder források. Nos, a Szerző kiváló könyve ez utóbbi, óriási csoport anyagát tartalmazza.

E könyv megjelenésétől kezdve a szabadkőművesség történetének kutatása nem csak könnyebbé, hanem rendszerezettebbé is válik. Ha ugyanis bárki meg akarja ismerni például a Magyar Királyság tönkretételében oly’ nagy szerepet játszó, hazai Martinovics páholyra vonatkozó legfontosabb olvasnivalókat: e könyvből nemcsak páholytörténeteket, hanem adott páholy egyes vezetőinek életrajzát is megismerheti. Vagy például, ha valaki meg akarja tudni, hogy a hazai szabadkőművesség etnikai összetétele, vagy mondjuk ideológiája milyen volt: e hatalmas gyűjteményben megtalálja azokat az írásokat, amelyekből választ kaphat kérdéseire.

Megítélésem szerint Dömölki János úr könyve komoly lépés a szabadkőműves szervezet – főleg magyarországi – pontosabb megismerése útján.

Budapest, 2017. július 13.

Raffay Ernő